

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Dış Politika, Analiz ve Eşgüdüm Genel Müdürlüğü

Sayı : Z-72763276-610-35007158
Konu : Yazılı soru önergesi / Sn. Sibel
Özdemir 7/71413

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 26.09.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1083920 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Sibel Özdemir'in 7/71413 yazılı soru önergesinin yanıtı
ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

Mevlüt ÇAVUŞOĞLU
Dışişleri Bakanı

Ek: 1

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN SİBEL ÖZDEMİR'İN 7/71413 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE YANIT**

SORU:

27.07.2022 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı kararı ile Bulgaristan Cumhuriyeti kimlik kartına sahip olan kişilerin ülkemize yapacakları her 180 gün içinde azami 90 gün ikamet süreli turistik amaçlı seyahatlerinde ve transit geçişlerinde vize muafiyeti verilmesi konusundaki soru önergemize Cumhurbaşkanı Yardımcısı tarafından yanıt verilmemiştir.

Sayın Cumhurbaşkanı tarafından Bulgaristan yurttaşlarına tanınan vize muafiyeti hakkı, kendi yurttaşlarımızın özellikle Avrupa Birliği (AB) üyesi ülkelere girişleri için zorunlu olan vize işlemlerinde ayrımcı ve zorlayıcı engellerle karşılaştığı, Schengen vize randevularının aylar sonrasına verildiği ve ret kararlarında yaşanan artışların olduğu bir süreçte alınmıştır. Ancak bu süreçte vize başvuru süreçlerinde yurttaşlarımızdan istenilen evraklar, aylar sonrasına vize randevuları verilmesi veya vize ret sayısındaki artışlar karşısında herhangi bir söylemde bulunulmamış ve somut adım atılmamıştır.

Vize uygulamasındaki mütekabiliyete göre hükümetler, ülkeler arasında büyük sosyal ve ekonomik farklar olmadıkça, sadece kendi vatandaşlarına vize uygulayan devletlerin vatandaşlarına vize uygulamaktadır. Ancak son dönemde Sayın Cumhurbaşkanının, ekonomide yaşanan sorunlarla birlikte ülkemize pasaportsuz ve vizesiz sadece kimlik kartlarıyla giriş hakkı tanınması kararları sayısındaki artışlar dikkat çekmektedir. Norveç vatandaşlarının ardından Bulgaristan vatandaşları da ülkemize vize almadan ve pasaport göstermeden sadece kimlik kartlarını göstererek seyahat edebileceklerdir. Fakat kendi vatandaşlarımızın Norveç'e veya Bulgaristan'a girebilmesi için uygulanan pasaport ve vize zorunluluğu uygulamaları konusunda ise herhangi bir karar alınmamıştır. Ülkemizin ve yurttaşlarımızın çıkarları korunamamaktadır. Hükümet, bugün geline aşamada yurttaşlarımızı "öz yurdunda garip, öz vatanında parya" yapmış durumdadır. Bulgaristan vize almak isteyen yurttaşlarımız çok sayıda evrak ve belgeyi hazırlamak, vize harç ücreti için 120 Euro (2.184 TL), servis ücreti için 50 Euro (910 TL) ve sigorta bedeli için 10 Euro (182 TL) olmak üzere toplam 180 Euro yani 3.276 TL ödemek ve vize kuyruğunda beklemek zorundadır.

23.08.2022 tarihinde yaptığınız açıklamada, "Eylül başında bu batılı ülkelerin büyükelçilerini Bakanlığa arkadaşlarımız çağıracaklar, gerekli uyarıları yapacaklar. Eğer bundan sonra da düzelmezse biz de karşı tedbirler alacağız" şeklinde bir beyanınız olmuştur.

Bu bağlamda;

- 1) Bulgaristan Cumhuriyeti kimlik kartına sahip olan kişilerin ülkemize yapacakları seyahatlerinde ve transit geçişlerinde vize muafiyeti hakkı kararı alınmasının gerekçesi nedir? Alınan bu kararda Türk Lirasının Bulgar Levası karşısında değer kaybetmesinin etkisi olmuş mudur?
- 2) Mütekabiliyet esasına göre, Türkiye Cumhuriyeti kimlik kartına sahip olan kişilerin de Bulgaristan'a girişlerinde vize muafiyeti hakkı tanınmamış olunmasının gerekçesi nedir?
- 3) Ülkemize kimlik kartları ile giriş ve vize serbestisi sağlanan ülkeler ile mütekabiliyet ilkesi çerçevesinde kendi yurttaşlarımız için de vize serbestisi neden sağlanmamıştır?
- 4) Schengen vize randevularının aylar sonrasına verilmesi karşısında yurttaşlarımızın

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
(Z-72763276-610-35007158 sayılı yazının ekidir)

yaşadığı belirsizliklerin ve mağduriyetlerin giderilmesine dönük atılan adımlar var mıdır? Batılı ülkelerin büyükelçileri Dışışleri Bakanlığı'na çağrılarak gerekli uyarılar yapılmış mıdır? Hangi ülkeleri Büyükelçileri Bakanlığa çağrılmıştır? Yapılan uyarılar olduysa söz konusu bu uyarılar bugüne kadar dikkate alınmış mıdır?

- 5) Vatandaşlarının ulusal kimlik belgeleri ile ülkemize girebileceği ülkeler hangileridir? Vatandaşları süresi sona ermiş pasaport ve kimlik kartlarıyla ülkemize giriş yapabilen ülkeler hangileridir? Hangi tarihlerden itibaren söz konusu bu haklar tanınmıştır?
- 6) Kendi yurttaşlarımızın çok yüksek maliyetlerle ve çok zor süreçleri aşarak yaptığı Schengen başvurularına verilen ret kararları sayısında dikkat çekici oranda artış yaşanması karşısında bugüne kadar hangi somut adımlar atılmıştır? Yurttaşlarımızın hem ekonomik olarak hem de sosyal olarak karşı karşıya kaldığı vize mağduriyetleri ne zaman son bulacaktır? Ülkemizdeki ekonomik durumun gün geçtikçe kötüye gitmesinin yurttaşlarımızın vize başvurularını olumsuz şekilde etkilediği iddiası doğru mudur?

CEVAP:

Bulgaristan vatandaşlarına yönelik vize muafiyeti uygulaması esasen, 10 Mart 1993'te başlamıştır. Bulgaristan'dan ülkemize kimlik kartıyla seyahate ilişkin 27 Temmuz 2022 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanan karar ise basın-yayın organlarında yer aldığı aksine vize muafiyeti olmayıp, halihazırda vize muafiyeti bulunan Bulgaristan vatandaşlarının ülkemize çipli kimlikle seyahatini mümkün kılmıştır.

Bulgaristan vatandaşlarının ülkemize girişlerinde mevcut düzenlemeler aşağıdaki gibidir:

Kimlik kartı ve umuma mahsus pasaport hamilleri her 180 günde 90 gün süreyle vizeden muaftır. Diplomatik ve hizmet pasaportu hamilleri 30 güne kadar ikamet süreli turistik veya resmi amaçlı seyahatlerinde ve transit geçişlerinde vizeden muaftır.

Cumhurbaşkanı Kararı ile tek taraflı olarak kimlikle seyahat imkânı tanınan diğer ülkeler Polonya ve sadece 17 Haziran-31 Aralık 2022 tarihleri arasında olmak üzere Norveç'tir.

1957 tarihli Avrupa Konseyi Üyesi Devletler Arasında Kişilerin Seyahatleri ile ilgili Avrupa Anlaşması uyarınca vatandaşları ülkemize kimlikle giriş yapabilen ülkeler Almanya, Belçika, Fransa, Hollanda, İspanya, İsviçre, İtalya, Lihtenştayn, Lüksemburg, Malta, Portekiz ve Yunanistan'dır.

İkili anlaşmalar uyarınca vatandaşları ülkemize kimlikle giriş yapabilen ülkeler Azerbaycan, Gürcistan, KKTC, Moldova ve Ukrayna'dır. Türk vatandaşları da bu ülkelere kimlikle seyahat edebilmektedir.

Geçerlilik süresi son 5 veya 1 yıl içinde dolmuş pasaport veya kimlik kartlarıyla ülkemize giriş 1957 tarihli Avrupa Konseyi Üyesi Devletler Arasında Kişilerin Seyahatleri ile ilgili Avrupa Anlaşması çerçevesinde gerçekleşmektedir.

Pandemi nedeniyle vize birimlerinin küçültülmesi, pandemi kısıtlamalarının kaldırılması sonucu vize başvurularının aşırı yükselmesi ve Rusya-Ukrayna savaşı sonrası doğan ek göç gibi nedenlerle üye ülkelerin Schengen vize başvurularına verdikleri yanıt süresinin uzaması ve ret kararlarının artması, yalnız vatandaşlarımızı değil, diğer tüm üçüncü ülke vatandaşlarını etkilemiştir. Vatandaşlarımızın Schengen vize başvurularında yaşadığı sorunlar, ikili düzeyde ve AB kurumları ile yapılan temaslarda dile getirilmekte, sorunun ivedi olarak çözülmesi için

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
(Z-72763276-610-35007158 sayılı yazının ekidir)

gerekli önlemlerin alınması beklentimiz her düzeyde muhataplarımıza iletilmektedir. Bu hususu ben de ABD, Almanya, Fransa ve Polonya gibi ülkelerin Dışışleri Bakanları nezdinde de bizzat gündeme getirdim. Bu konuda kasıt aradığımızı belirterek, gerekli adımların atılacağını vurguladım.

Yapılan girişimlerimiz sonucunda vize başvuru firmalarındaki başvuru randevularında artış sağlanmış ve personel sayıları artırılmıştır.

Son dönemde yaşanan Schengen vize başvuruları sorunu hakkında ülkemizin girişimleri devam ederken, Türkiye- AB Vize Serbestisi Diyaloğuna ilişkin çalışmalar da sürdürölmektedir. Türkiye- AB Vize Serbestisi Diyaloğı, AB ile yapılan üst düzey temas ve teknik toplantılarda ele alınmaktadır. Bu kapsamda, 2022 yılında AB Göç ve İçişleri Komiseri, Göç ve İçişleri Genel Müdürü, Komşuluk Politikası ve Genişleme Müzakereleri Genel Müdürü ile temaların yanısıra 8 No'lu Alt Komite, Direktörler Seviyesinde Siyasi Diyalog, Karma Parlamento Komisyonu toplantıları gibi farklı platformlarda Vize Serbestisi Diyaloğı'na ilişkin gelişmeler ve beklentilerimiz AB tarafıyla paylaşılmıştır.